

JAARPLAN 2022

VITALE VERBINDINGEN

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	2
2. Vitale Verbindingen, overzicht	3
3. Ontmoeting en activiteiten	4
4. Ondersteuning in herstel en participatie	6
5. WijkAcademie	7
6. Samenwerkingen	8

1. Inleiding

Vitale Verbindingen bestaat bijna tien jaar. In mei 2023 hopen we dat te vieren. Vitale Verbindingen bestaat door en voor mensen, die uit ervaring weten wat het is om ontwrichtende levenservaringen mee te maken, zoals bijvoorbeeld drugsverslaving, psychose of depressie.

Vitale Verbindingen is een erkende en gewaardeerde partner in Arnhem en dat uit zich in een structurele subsidie vanuit de gemeente Arnhem en veel verzoeken tot samenwerking vanuit diverse hoeken.

Naast een structurele subsidie van de gemeente, heeft Vitale Verbindingen - in beperkte mate - inkomsten als aanbieder van WMO-trajecten (Activerend Werk en basisbegeleiding), trainingen aan externe partners en via fondsen op specifieke activiteiten en producten. Voor de Wijkschool, werd in 2021 subsidie ontvangen van de provincie Gelderland en de Dullertsstichting, maar werd een vervolg met subsidie door ZON Mw helaas afgewezen.

Wat Vitale Verbindingen ook weet, is dat de vraag naar haar laagdrempelige activiteiten en ervaringsdeskundige inzet groot is en dat niet alleen in de wijken waar we nu al actief zijn. Ook op allerlei andere plekken is er vraag naar herstelondersteuning waar Vitale Verbindingen inhoud en uitvoering wil geven. Uit bestuurlijk overleg blijkt dat de gemeente Arnhem, in het bijzonder wethouder welzijn, wijksturing en wijkzaken Martien Louwers, dit ook ziet. Daarom hebben de gemeente en Vitale Verbindingen belangrijke afspraken gemaakt om te onderzoeken op welke manier hier mogelijk invulling gegeven kan worden, ook in afstemming met wethouder zorg Roeland van der Zee. Op verzoek van de gemeente Arnhem zullen we dan ook binnenkort in aanvulling op de 'reguliere' begroting, een tweede kleinere begroting indienen.

Een belangrijke uitdaging voor 2022 is de ontwikkeling van Vitale Verbindingen tot een duurzame organisatie die tegelijkertijd haar karakter van vrijplaats kan behouden. Om een medewerker te quoten die het op dit moment behoorlijk zwaar heeft:

“Ik voel mij bij Vitale Verbindingen gezien en gehoord als ik in mijn kracht ben. Dan kan ik me inzetten voor anderen en werken aan onze doelstellingen. Maar ook nu het niet goed met me gaat, mag ik er zijn zoals ik nu ben.”

21 oktober 2021 Marius Schoormans, voorzitter-penningmeester

2. Vitale Verbindingen, overzicht

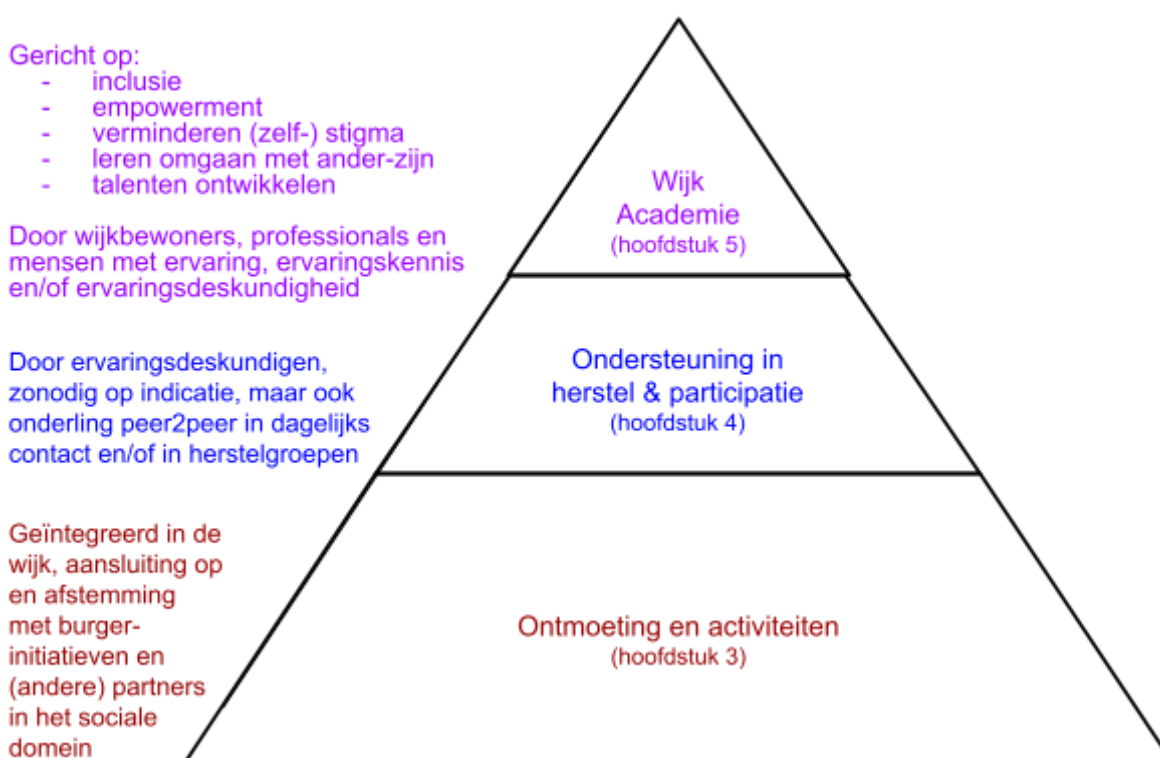
Vitale Verbindingen is op de eerste plaats een herstel-community, een gemeenschap van mensen die in herstel zijn - of zijn geweest - van ontwrichtende omstandigheden zoals verslaving of (andere) psychiatrische aandoeningen, armoede of eenzaamheid. Mensen komen en gaan. Er is een kern die blijft en die de boel bij elkaar houdt. Vanuit haar activiteiten draagt Vitale Verbindingen bij aan inclusieve gemeenschapsvorming in de verschillende wijken.

Vitale Verbindingen maakt in 2021 een stevige ontwikkeling door en krijgt steeds meer vragen vanuit de wijk, maar ook van professionals om mee te werken aan de opbouw van zogenoemde 'voorliggende voorzieningen'. Tevens is ook de individuele problematiek die in de wijken (deels) op het bordje van Vitale Verbindingen komt in toenemende mate ernstig en complex.

Vitale Verbindingen vervult graag een rol in het versterken van informele netwerken om de zelfregie van inwoners te versterken. Waar Vitale Verbindingen in belangrijke mate gedragen wordt door vrijwilligers, is het tegelijk belangrijk om een goede professionele standaard te hebben en verder uit te bouwen. Daarvoor vinden we de inzet van betaalde ervaringsdeskundigen - ook in het sociale domein - essentieel.

Zoals te zien in figuur 1 is Vitale Verbindingen te verdelen in drie lagen die elkaar nodig hebben.

Figuur 1. Vitale verbindingen

In de volgende hoofdstukken worden de geschetste lagen van onder naar boven behandeld en worden plannen voor 2022 weergegeven.

3. Ontmoeting en activiteiten

In 2021 was Vitale Verbindingen actief en zichtbaar aanwezig;

- In Noordwest fungeert Vitale Verbindingen specifiek in De Nieuwe Hommel en ook in samenwerking met onder andere inloophuis Sint Marten en het netwerk 'sociaal domein'. Met name in De Nieuwe Hommel is Vitale Verbindingen een partner die niet alleen reuring brengt, maar ook gastvrijheid voor andere partners hoog in het vaandel heeft. Vitale Verbindingen is in De Nieuwe Hommel zichtbaar en vindbaar op tenminste 3 dagen in de week (dinsdag, woensdag en vrijdag) en bereikt zowel inwoners van Noordwest als bewoners uit de hele stad en zelfs uit de regio (met name Rheden en Dieren). Vitale Verbindingen kent hier circa 100 (regelmatige) deelnemers/bezoekers aan diverse activiteiten: pannenkoekinloop, wijkschool, schaakinloop, herstelclub etc. Al deze ontmoetingen en activiteiten worden **gedragen door** vrijwilligers, ondersteund vanuit ervaringsdeskundigen en 'aandrijvend wiel.'¹
- In Noordoost, specifiek in De Beijer vindt een groot deel van het jaar wekelijks de Vitale Inloop plaats, eens in circa vier weken afgewisseld door een wijkschool-activiteit. Vanaf de zomer ligt de inloop in De Beijer tijdelijk stil omdat de animo verminderde. In het najaar van 2021 gaat Vitale Verbindingen onderzoeken hoe en waar weer energie en synergie kan ontstaan. Vitale Verbinders participeren hier (al/niet op persoonlijke titel) in diverse wijkactiviteiten en -overleg.
- In Zuid is Vitale Verbindingen vanaf de zomer 2020 actief in het Huis voor de Wijk. Gedurende verbouwing aldaar enige maanden welkom ontvangen in De Duiventil en gedurende de zomer actief in De Madser, Vanaf september is de Vitale Inloop weer hervat in het Huis voor de Wijk. Op alle drie de plekken is Vitale Verbindingen zich meer dan welkom. De bemensing van ontmoeting en activiteiten is nog broos.

In 2022 wil Vitale Verbindingen activiteiten die lopen (minimaal) voortzetten in:

- De Nieuwe Hommel (woensdag en vrijdag)
- De Beijer (maandag)
- Het Huis voor de Wijk (donderdag)

Het beoogde bereik is jaarlijks 100 deelnemers/bezoekers en 30-40 vrijwilligers

Vitale Verbindingen draagt hiermee - als voorliggende voorziening - bij aan:

- verminderen eenzaamheid
- verminderen armoede
- verminderen (zelf-)stigma
- toename zelfvertrouwen en bijdrage aan de maatschappij
- suïcidepreventie

---

¹ Het zogenoemde 'aandrijvend wiel' bestaat in 2021 uit de algemeen coördinator, een administrateur en een officemanager en ondersteuner communicatie/PR.

En daarmee aan het lerend vermogen van netwerken in GGz, sociale domein en burgerinitiatieven.

Op elk van bovengenoemde thema's zijn verhalen te vertellen.

- 1. G. is een oudere man die na een avontuurlijk leven bij het ouder worden op grenzen gestuit is en daardoor in een diepe depressie belandde. Met hulp vanuit (onder meer) dagbehandeling van Rijnstate GGZ kwam hij hier redelijk goed bovenop. Maar dan? Bij Vitale Verbindingen vond hij een plek in de afwaskeuken van De Nieuwe Hommel. Klinkt niet heel spannend, maar gaf hem weer zin (nuttig maken) en een netwerk (deelnemen aan wijksschool, gesprekjes etc). En vanuit de dagbehandeling kon het team hem - na een tijdje - met een gerust hart loslaten.*
- 2. N. is ervaringsdeskundige, een jonge vrouw in opleiding. Vanaf haar jeugd worstelt zij al met psychische aandoening(en). Zij heeft tijdens haar stage een ernstige terugval met suïcidale gedachten en - gedrag. Vitale Verbindingen vormt voor haar samen met familie en vrienden een ondersteunend netwerk, aanvullend op de formele hulp die zij krijgt. N. ervaart dat zij met haar verhaal bij meerdere mensen terecht kan, dat er van haar gehouden wordt en dat er samenwerking kan zijn binnen dit netwerk en tussen formele en informele hulp.*

Extra

Vitale Verbindingen heeft in 2021 meegedacht over de ontwikkeling van buurt-plekken in Kronenburg, waarbij ook de inzet van ontmoeting en activiteiten voor, door en met bewoners met GGz-achtergrond gewenst wordt. Deze wens is zowel via Team Leefomgeving, als via het Sociale Wijkteam en zorginstellingen naar voren gebracht. Om dit goed van de grond te laten komen zijn extra middelen nodig. De ervaring leert dat het weliswaar van onderaf moet ontstaan, maar dit vraagt wel om gerichte inzet om 'de parels en puzzels' van achter de voordeuren op te halen.

4. Ondersteuning in herstel en participatie

In 2021 voert Vitale Verbindingen tenminste 25 individuele trajecten uit gericht op ondersteuning in herstel en participatie. Nog maar een klein deel daarvan (circa 20 %) gebeurt op indicatie vanuit een van de sociale wijkteams (WMO-traject Activerend Werk of basisbegeleiding). In die gevallen wordt de ondersteuning uiteraard uitgevoerd door een gekwalificeerde ervaringsdeskundige. Ondersteuning in herstel en participatie vindt in nog veel meer gevallen plaats in onderlinge peer-contacten en of door een (vrijwillige) ervaringsdeskundige die dit oppakt, maar (nog) niet registreert. Ervaringsdeskundigen, zowel vrijwilligers als betaalde krachten, hebben onderling intervisie binnen Team ED om ook aan zichzelf te blijven werken en kwalitatief goede ondersteuning te kunnen blijven geven.

Vitale Verbindingen voerde in 2021 tot dusver één herstelgroep uit en een tweede is onlangs gestart. Een herstelgroep bestaat tot dusver uit acht bijeenkomsten van 4-6 deelnemers, en wordt gefaciliteerd door twee ervaringsdeskundigen.

In 2022 wil Vitale Verbindingen:

- Het aantal trajecten vergroten tot ongeveer 50 individuele trajecten, waarvan de helft in het kader van de WMO (externe financiering).
- Blijven werken aan verbetering van kwaliteit en continuïteit van de inzet van ervaringsdeskundigheid. Dit is ook noodzakelijk om te (blijven) voldoen aan de criteria die vanuit Inkoop Sociale Domein worden gesteld.

Een casus

Vitale Verbindingen wordt door het sociale wijkteam benaderd met de vraag om een vrouw te ondersteunen die angstig is en graag wil leren om (zonder angst) te fietsen. Een van onze medewerkers geeft op vrijwillige basis gehoor aan deze vraag. In de loop van het jaar blijkt behandeling van de angststoornis tot resultaat te leiden. Het samen fietsen heeft daar zeker toe bijgedragen. Mevrouw kan afscheid nemen van behandelaren, maar wil nog wel graag ondersteuning om haar herstelproces verder af te maken. De wijkcoach overlegt met de betreffende bewoonster en behandelaar en daarna met de ervaringsdeskundige en geeft een indicatie voor basisbegeleiding.

5. WijkAcademie

In 2021 heeft Vitale Verbindingen de training Ervaringswerker in de Wijk kunnen afronden, die in 2020 al was gestart. Dit was voor het eerst een online training. We eren Monique de Hullu die al het werk heeft verzet dat dit mogelijk maakte en het trainingsmateriaal hiervoor geschikt maakte en meteen maar even verbeterde. Zij was de hoofdtrainer en kon dat uitvoeren als ervaringsdeskundige die betaald werd in ZZP-verband. Haar co-trainers waren vrijwilligers. Monique is helaas in die tijd ziek geworden en ook heel snel al overleden. In het najaar van 2021 kan de training gelukkig weer fysiek worden uitgevoerd, dit keer door een van Monique's leerlingen in ZZP-verband en een collega op vrijwillige basis. De nieuwe training zit helemaal vol (11 deelnemers).

In 2021 heeft Vitale Verbindingen verder middelen gevonden om de training Honest Open Proud eenmaal online en eenmaal fysiek uit te voeren. Deze training die tools aanreikt om om te gaan met stigma en zelfstigma is erg populair. Vitale Verbindingen hanteert hiervoor momenteel een wachtlijst. Er is samenwerking met ervaringsdeskundigen binnen het UWV, die deze training eveneens aanbieden. In maart werd de training online gegeven met 7 deelnemers, in september zijn we gestart met 9 deelnemers. Deze training loopt nog (6 bijeenkomsten gepland).

In de periode van juli 2020 tot en met augustus 2021 is de Wijkschool van Vitale Verbindingen uitgevoerd, startend met 'Verbindende Zomeractiviteiten' in de zomer van 2020 en eindigend met de zomerschool in 2021. Daartussenin werd zowel in Arnhem Noord (locaties De Nieuwe Hommel en De Beijer) als in Arnhem Zuid (locaties Huis voor de Wijk, Duiventil) de Wijkschool uitgevoerd. Wekelijks vond in deze periode tenminste op één locatie een workshop plaats. Samenwerking was er met De Rozet, Pro Persona Connect en De Bagagedrager. Over de Wijkschool (en de zomerschool) maakt Vitale Verbindingen een aparte rapportage, gericht op verantwoording naar de provincie en de Dullertsstichting. Vanaf september is het zoeken naar middelen om de Wijkschool voort te zetten. Een plan dat werd ingediend bij ZON Mw werd helaas niet gehonoreerd. Toch zien we wel mogelijkheden om vorm te blijven geven aan de 'wijkschool', in wat lichtere vorm, kleine workshops aan te bieden.

De trainingen die genoemd zijn, waren in de plannen zoals ingediend voor 2021 niet een onderdeel van de 'Wijkschool'. Voortaan worden alle wijkschoolactiviteiten en ook de trainingen opgenomen onder de noemer WijkAcademie. In figuur 1 op pagina 3 is de Wijkacademie gepositioneerd ten opzichte van 'ontmoeting en activiteiten' (de basis van Vitale Verbindingen) en ondersteuning in herstel en participatie (de ervaringsdeskundige expertise van Vitale Verbindingen). In 2022 zet Vitale Verbindingen graag door op scholing van haar eigen (vrijwillige) medewerkers en van buurtbewoners, professionals etcetera. De naam Wijkschool is vervangen door WijkAcademie om verwarring met onderwijs voor kinderen te voorkomen en om te relateren aan het begrip HerstelAcademie dat al meer bekend is vanuit andere steden. De WijkAcademie stoelt op principes van de lerende organisatie (beter nog: lerende netwerken) en 'leven lang leren'.

Voor het grootste deel ziet Vitale Verbindingen de WijkAcademie als een paraplu waaronder samenwerkingen kunnen ontstaan en door middel van fondsenwerving of inkoop² kan worden ingespeeld op behoefte van wijkbewoners en organisaties die in de wijken actief zijn.

---

² En voorbeeld hiervan is een training voor thuiszorgmedewerkers over 'verward gedrag' die Vitale Verbindingen in samenwerking met een thuiszorgorganisatie ontwikkelde en uitvoerde. De thuiszorgorganisatie betaalde voor de inzet van een betaalde ervaringsdeskundige en vrijwilligers die hierop ingezet werden.

6. Samenwerkingen

Vitale Verbindingen is en blijft actief als ‘voorliggende voorziening’ op meerdere locaties.

- De Nieuwe Hommel: Op 3 dagen in de week is er activiteit van Vitale Verbindingen. Tevens wordt op deze dagen beheer/gastheerschap uitgevoerd door Vitale Verbindingen. Dat laatste is met ingang van 1 oktober 2021 uitgebreid naar 5 dagen.
- Buurthuis De Beijer is al enige jaren de thuisbasis voor Vitale Verbindingen in Noord-Oost. In 2021 is het niet altijd gelukt om de Vitale Inloop op maandagmiddag in te vullen. Ook is er sprake van nieuwe buurtplekken. Vitale Verbindingen wil heroriënteren op de manier waarop ontmoeting en activiteiten in de Geitenkamp in te vullen. Bewoners die al bekend zijn bij Vitale Verbindingen vinden veelal hun weg naar De Nieuwe Hommel en andere locaties, maar daarmee bereikt Vitale Verbindingen niet alle inwoners die baat zouden hebben.
- In De Lommerd, buurthuis in zelfbeheer in het Spijkerkwartier, houdt Vitale Verbindingen kantoor en is als zodanig ook meer zichtbaar voor deze buurt en voor het Sociale Wijkteam en Buurtzorg T die hier ook gevestigd zijn.
- In het Huis voor de wijk in Malburgen heeft Vitale Verbindingen een structurele ontmoetingsplek en organiseert hier activiteiten. Gedurende de verbouwing konden de activiteiten plaatsvinden in De Duiventil, buurthuis in het Duifje.
- Vitale Verbindingen voerde de zomerschool in Arnhem Zuid dit jaar uit in De Madser, hiertoe welkom geheten door Rijnstad. Het is de bedoeling van deze locatie, die vooral bekend is als een gebouw voor jeugdactiviteiten, breder bekend te maken als buurtplek. Op maandagmiddag helpt Vitale Verbindingen hier met de soepinloop. Ook heeft Vitale Verbindingen meegedacht over de opzet van De Croydon, een nieuwe ontmoetingsplek die dit najaar wordt geopend. De wens onder andere van het sociale wijkteam, maar ook van de instellingen die in Kronenburg (en omgeving) cliënten begeleiden is om zowel in De Madser als in De Croydon activiteiten van Vitale Verbindingen te ontplooiën.

Vitale Verbindingen wordt door veel partners gevonden, zeker als het gaat om verwijzing van hun cliënten naar ‘ontmoeting en activiteiten’ als voorliggende voorziening. Vitale Verbindingen werkte mee aan de volgende projecten, waar gestreefd wordt naar duurzaam structurele inzet van ervaringsdeskundigheid:

- De proeftuinen van Onze Huisartsen voor de verbetering van zorg voor mensen met een Ernstige Psychiatrische Aandoening (EPA). Deze vonden plaats in Malburgen en Elderveld.
- De ‘Coalitie tegen Eenzaamheid’, die wordt gefaciliteerd door De Wijkmakers. Vitale Verbindingen participeert hierin met de inzet van ervaringsdeskundigheid. Vitale Verbindingen is gevraagd ervaringswerkers voor dit project te trainen en te coachen.
- Vitale Verbindingen participeert in het project ‘Welkome Wijk’ dat door de gemeente is geïnitieerd in St.Marten-Klarendal en Centrum, Spijkerkwartier Arnhemse Broek. Het project is gericht op tegengaan van Stigma.
- Samen met Zorgbelang Inclusief, Straatzaken, Iriszorg en het Droombankje voert Vitale Verbindingen het project ‘Straatzaken in de Wijk’ uit. Dit wordt gesubsidieerd door ZON Mw.
- Vanuit meerdere organisaties is belangstelling om samen te werken in de vorm zoals Vitale Verbindingen beoogt met de WijkAcademie, zoals bijvoorbeeld Woonzorgnet, GGZ-praktijk, Pro Persona (vanuit FACT en vanuit Connect), De Bagagedrager, inloophuis Sint Marten.

Vitale Verbindingen als leerwerkplek:

- Met Rijn IJssel en met de HAN wordt al meerdere jaren samengewerkt in de vorm van stageprojecten. Nadruk ligt hier op Social Work, maar ook studenten van andere richtingen sluiten soms prima aan, bijvoorbeeld vanuit vak-therapie. Daarnaast vinden studenten van diverse opleidingen tot Ervaringsdeskundigheid hun weg binnen Vitale Verbindingen.
- Vitale Verbindingen wil graag gaan samenwerken met het Leeratelier Betekenisvol contact in de wijk van de HAN. De interesse voor deze samenwerking is wederzijds en is voorzichtig opgestart in de vorm van student-verkenningen gericht op onderzoeken van de impact van de WijkAcademie. De bedoeling is om volgend jaar naar middelen te zoeken voor een uitgebreid onderzoek.

WMO-trajecten en netwerkfunctie:

Vitale Verbindingen heeft een raamovereenkomst met Inkoop Sociaal Domein om voor de gemeente Arnhem Activerend Werk en Basisbegeleiding aan te bieden. Op het gebied van Activerend Werken is het belangrijk om samenwerking te vinden met andere aanbieders. Onder meer is dit al gelukt met de jobcoaches van VLOWW die goede aansluiting vinden bij Vitale Verbindingen.

Ongetwijfeld zijn er partners en plekken die ook genoemd hadden kunnen of moeten worden. Vitale Verbindingen is sterk gericht op het bouwen aan netwerken. Gezien de wens om Vitale Verbindingen in 2022 te versterken en te verduurzamen, zal er meer en gericht gezocht moeten worden naar middelen om de positie van Vitale Verbindingen en haar ervaringsdeskundigen structureel te verbeteren.